

ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ	
1.	Датум и орган који је именовано комисију 26.03.2014. Наставно научно веће Факултета техничких наука у Новом Саду.
2.	Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: <ul style="list-style-type: none"> - Др Радивоје Динуловић, редовни професор, у.н.о.: Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија, Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду; датум избора: 05.04.2012; председник Комисије - Др Предраг Шиђанин, редовни професор, у.н.о.: Теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму, Факултет техничких наука, Универзитета у Новом Саду; датум избора: 13.05.2010; члан Комисије; - Др Радос Радивојевић, редовни професор, у.н.о.: Социологија, Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду; датум избора: 01.04.2001., члан Комисије; - Ранко Бочина, редовни професор, у.н.о.: Намештај, Факултет примењених уметности Универзитета уметности у Београду; датум избора: 12.04.2005.; члан Комисије; - Др Владимир Баровић, доцент, у.н.о.: Културолошке науке и комуникологија, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду; датум избора: 19.03.2011., члан Комисије; - Др Јелена Атанацковић-Јеличић, ванредни професор, у.н.о.: Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија, Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду; датум избора: 25.09.2012.; члан Комисије – ментор рада.
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ	
1.	Име, име једног родитеља, презиме: Марко, Милан, Тодоров
1.	Датум рођења, општина, држава: 28.09.1979, Нови Сад, Република Србија
3.	Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду, студијски програм: Архитектура и урбанизам – Дипломирани инжењер архитектуре - мастер.
4.	Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија 2007. година, Архитектура и урбанизам
4.	Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: -
4.	Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: -

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

„КОНЗУМЕРИЗАМ И АРХИТЕКТОНСКИ НАРАТИВИ У МОДЕРНОМ ЕНТЕРИЈЕРУ НА КРАЈУ XX И ПОЧЕТКУ XXI ВЕКА“

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација под насловом „Конзумеризам и архитектонски наративу у модерном ентеријеру на крају XX и почетку XXI века“, кандидата Марка Тодорова написана је на 233 стране и структурирана је на следећи начин:

1. Увод
2. Иконизација
3. Комодификација
4. Ка новим парадигмама
5. Закључак
6. Литература
7. Индекс илустрација
8. Индекс појмова и имена
9. Биографија кандидата

Главни део рада садржи укупно 5 поглавља (од 1 до 5) и има укупно 207 страница текста. Укупан број илустрација у докторској дисертацији је 52. Укупан број фуснота је је 525. Литература (наведена у овом извештају под бројем 6) садржи укупно 166 јединица. Индекс илустрација (наведен у овом извештају под бројем 7), садржи све податке о приказаним документима (аутора или ауторе дела, назив дела, годину настанка – осим за дела за која овај податак није могуће утврдити – и извор из ког је документ преузет).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У првом поглављу докторске дисертације под називом „Увод“ дефинисани су: предмет (проблем) истраживања, циљеви истраживања, програм и задаци истраживања, систем радних хипотеза као и очекивани резултати истраживања, научне методе истраживања, критичка анализа досадашњих истраживања (критичка систематизација досадашњих истраживања; анализа досадашњих теорија и резултата истраживања).

Предмет истраживања докторске дисертације је анализа улоге модерног ентеријера као средства за производњу друштвених разлика на прелазу из XX у XXI век, односно анализа трансформације његове улоге и знања у савременом друштвеном контексту. Прецизније дефинисан, проблем истраживања представља измену у начинима на које се перципира, промишља и обликује унутрашњи простор, у складу са променама у друштвеној, економској и културној стварности, које су се догодиле у току друге половине XX века. Циљ истраживања је било научно и аргументовано утврђивање и тумачење везе између друштвених и културних феномена у последњим деценијама XX и првим деценијама XXI века са начинима на које се обликује унутрашњи простор и на који се тумаче његови архитектонски наративи. Један од основних потциљева истраживања је испитивање постојећих дистинкција унутар дисциплине, будући да је савремени ентеријер препознат као једно флуидно поље унутар којег се сустичу и преплићу различите струке, њихова уверења и критеријуми.

У потпоглављу (1.4. Систем радних хипотеза) наведене су основне претпоставке истраживачког рада. Најважније претпоставке које кандидат износи су:

1. Савремени ентеријер представља средство за производњу друштвених разлика;
2. Ентеријер као архитектонска структура може да учествује у културним и друштвеним процесима, уколико је претходно претворен у знак, односно систем знакова;
3. Архитектура поседује аутохтони језик који потиче из њене примарне функције, утилитарности, а денотативна значења која се из њега рађају, могу се, кроз културне процесе, превести у конотативна;
4. Проширење и усложњавање наративне структуре ентеријера, остварује се кроз синтезу архитектонског језика и језика других форми културног изражавања, пре свега визуелних уметности које, будући да нису оптерећене употребом, располажу знатно већим наративним капацитетима, који произилазе из својства да се њихова целокупна изражајност може трансформисати у наративе и тако произвести широк спектар значења;
5. Дизајн и архитектура имају многобројне заједничке имениоце и исходишта, али је структура њихових језика различита;
6. Поље архитектуре, инертније је и ригидније од флексибилног и ефемерног поља ентеријера које се, непрестано трагајући за новим изворима наратива и идентитета, ослања на индустрију и приближава комерцијалним обрасцима;
7. Савремени ентеријер производи широк спектар наратива који формирају физички оквир потрошачког спектакла унутар ког су сви односи театрализоване и ослоњени на хиперреалне представе креиране кроз рекламу, филм и друге облике популарне културе;
8. Савремени дизајн ентеријера јесте резултат деловања спољних сила, пре свега економских, које је довело до формирања једног поља унутар ког се дизајн, маркетинг, медији и популарна култура преплићу и стапају са ритуалима и праксама свакодневице, размењујући међусобно естетику и наративе;
9. Савремено схватање укуса, као и животни стилови које они дефинишу, јесу производ индустрије и потрошачког друштва;
10. Ентеријер се током XX века, кроз један неповратни процес, трансформисао у медијски формат помоћу ког се пласирају порукe о животном стилу и обликују лични идентитети потрошача.

У другом поглављу рада (2. Иконизација), анализира се однос простора и просторне слике као два ентитета модерног ентеријера, начини њихове перцепције и њихова улога у процесима комуникације. Прва потцелина је названа ”Ентеријер као средство комуникације” и у њој се

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Репрезентативне референце према:

- **Правилник о ближим условима за избор у звање наставника Универзитета у Новом Саду - пречишћен текст - 25. Фебруар 2013.** <http://www.uns.ac.rs/sr/>
Табела 2: индикатор научне и стручне компетентности и успешности у чијем раду постоји стручно/уметничка компонента - Област архитектуре.
- **Правилник о упису, студирању на докторским академским студијама и стицању звања доктора наука**, члан 23. стр. 8. од 23.05.2012. http://www.ftn.uns.ac.rs/_data/akta/dokupis.pdf

Стручни радови (категорије од M21 до M23):

- **M21:** Изведени објекат међународног значаја (изведени објекат или ентеријер или усвојени просторни/урбанистички план/пројекат) при чему сваки од резултата мора да буде објављен и приказан у међународном часопису (M21-M24), монографији међународног значаја (M11-M14) или на међународној изложби са каталогом и рецензијама:
 1. Главни архитектонско/грађевински пројекат Централне зграде Универзитета у Новом Саду (пројектован 2008, у извођењу 2011-2012); део пројектантског тима у саставу: Игор Мараш, др Јелена Атанацковић Јеличић, мр Милица Костреш, **Марко Тодоров**, Марија Дорић, др Дарко Реба; Приказано на међународној изложби "Now/Sada" (8-26. децембар 2011. године) са двојезичним каталогом Now/Sada: Teaching by Design/Italy Now, стр. 7-10, ISBN 978-86-7892-365-4
 2. Изведен објекат предшколске установе у Новом Саду (у улици Антона Урбана) Ауторски тим у саставу: Игор Мараш, **Марко Тодоров**, Ивана Мишкељин. Објекат је награђен на Салону Архитектуре у Новом Саду за 2010. годину као најбољи рад у категорији: Архитектонска реализација. Приказано у Каталогу изложбе Салона Архитектуре, стр.39, Нови сад, 25. Јун – 01. јул 2010, Студио М. Објекат је приказан на међународној изложби NOW/SADA" (8-26. децембар 2011. године, у Музеју савремене уметности Војводине у Новом Саду) са двојезичним каталогом *Now/Sada: Teaching by Design/Italy Now*; издавач: Факултет техничких наука, Департман за архитектуру и урбанизам, стр. 35-38, ISBN 978-86-7892-365-4. Приказано и у часопису „ДАНС“ – часопис за архитектуру и урбанизам; Мирјана Сладић, „Дисциплина једноставне форме“, бр. 73/74, април 2012, стр. 22-27. ИССБ 0351-9775 CORBISS.SR-ID 19320844.
M21
- **M22:** Награђен рад на међународном конкурсу:
 1. Откупна награда на међународном конкурс за зграду Музеја савремене уметности Војводине, део пројектантског тима у саставу (наведени по абecedном реду): Јелена Атанацковић Јеличић, Станислав Гргић, Емир Хаџиахметовић, Бојана Мишкељин, Ивана Мишкељин, **Марко Тодоров**. Приказано у двојезичном каталогу изложбе пристиглих радова на конкурс (67 конкурсних решења, из 11 земаља централне и југоисточне Европе) MOCAV 033, *New Museum-The Museum of Contemporary Art Vojvodina, Project Exhibition: Architectural Design for a New Building of the Museum of Contemporary Art Vojvodina*, January 27 - Jun 27, 2007. Приказано на међународној изложби "NOW/SADA" (8-26. децембар 2011. године, у Музеју савремене уметности Војводине у Новом Саду) са двојезичним каталогом *Now/Sada: Teaching by Design/Italy Now*; издавач: Факултет техничких наука, Департман за архитектуру и урбанизам, стр. 55-58, ISBN 978-86-7892-365-4. Састав међународног жирија:

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У закључку докторске дисертације, дефинисани су следећи резултати истраживања:

- Модерни ентеријер, на крају XX и почетку XXI века, препознат је као једна форма спектакла, док је фокус његовог посматрања померен са самог простора на контексте у којима настаје и у којима се конзумира. Тај процес се препознаје као резултат деловања два паралелна процеса – перцепцијске промене у схватању простора до које је дошло услед технолошких, друштвених и културолошких промена у XX веку и другог, у којем је дошло до преливања робне логике на начин на који се обликује и на који функционише савремени унутрашњи простор. У закључку дисертације, констатује се да су та два процеса преплетена и да се њихови феномени, у одређеним тачкама, повезују. Такође се констатује и да је дошло до интеграције архитектонских наратива модерног ентеријера са микронаративима популарне културе односно рекламе. Наративна структура модерног ентеријера, крајем XX века заснива се на комуникационим техникама рекламе. Тиме су, наводи се у закључку дисертације, начела стила у ентеријеру релативизована и више не почивају на било ком облику типолошке, историјске или географске дистинкције. Уместо њих, формирају се жанровске дистинкције које су организоване преко концепта животних стилова. Концепт животних стилова, унутар којих се обликују идентитети потрошача, препознат је као један од кључних механизма савременог потрошачког друштва, почев од 1980-тих година. Унутар њега, ентеријер се, заједно са другим формама дизајна, употребљава као средство за конструкцију идентитета, али и стварање додатне вредности. Самим тим, ентеријер се тумачи као знак односно систем знакова, тј. представља средство друштвене диференцијације, чиме је потврђена и полазна претпоставка. С обзиром да је такав систем заснован на једносмерној и централизованог логици традиционалних електронских медија, у закључку се разматра и одрживост таквог концепта у ери интернета – електронског медија чија је структура ризомска, нелинеарна и децентрализована. Такође, преиспитује се и постојећи систем дистинкција унутар струке, подела на унутрашњу архитектуру, дизајн и декорацију. Тим питањима, отворено је широко поље за будућа истраживања и констатује се да би она требало да буду трансдисциплинарна.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Након детаљне анализе, Комисија је начин приказа и тумачење резултата истраживања спроведеног у оквиру докторске дисертације Марка Тодорова под насловом „Конзумеризам и архитектонски наративи на крају XX и почетку XXI века“ оценила позитивно.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме
 - Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме ове докторске дисертације;

<p>1. Да ли дисертација садржи све битне елементе</p> <p>- Дисертација садржи све битне елементе неопходне за позитивну оцену дисертације;</p>
<p>1. По чему је дисертација оригиналан допринос науци.</p> <p>- Основни допринос докторске дисертације представљају резултати истраживања комплексног односа између ентеријера и друштвене, културне и економске стварности на прелазу XX у XXI век. Истраживањем су отворена многобројна питања и могући правци развоја савременог ентеријера, који су препознати као трансдисциплинарно поље. Према томе, резултати истраживања могу да представљају полазиште за друга теоријска истраживања унутар ове, до сада недовољно истражене области. Поред доприноса на пољу теоријског изучавања ентеријера, резултати истраживања се могу применити и у области пројектовања унутрашњег простора, са циљем дефинисања једног друштвено и културно одрживијег обрасца.</p>
<p>1. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања:</p> <p>- Комисија није уочила недостатке који могу битније да утичу на резултате истраживања.</p>
<p>X ПРЕДЛОГ:</p>
<p>На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:</p>
<p>- На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже да се докторска дисертација кандидата Марка Тодорова под насловом „Конзумеризам и архитектонски наративи у модерном ентеријеру на крају XX и почетку XXI века“ прихвати, а кандидату одобри одбрана дисертације.</p>

У Новом Саду, 9. април 2014.

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Радивоје Динуловић, редовни професор,
председник Комисије

Др Предраг Шиђанин, редовни професор,
члан Комисије

Др Радош Радивојевић, редовни професор,
члан Комисије

Ранко Бочина, редовни професор,
члан Комисије

Др Владимир Баровић, доцент,
члан Комисије

Др Јелена Атанацковић-Јеличић, ванредни професор,
члан Комисије – ментор рада

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.